

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרנא בארה"ק – בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת במדבר – חג השבועות

בס"ד, עש"ק פרשת במדבר
ג' סיון תשפ"א – טנה י"ב גליון תקנ"ש

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
8:47	8:10	6:53		
8:44	8:12	7:08		
9:04	8:52	7:33		
9:13	9:01	7:42		

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת-ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וַיְדַבֵּר הוֹי"ה אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְבַר סִינַי בְּאַהֲל מוֹעֵד בְּאַחַד הַיָּמִים הַשְּׁנַיִם בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם לְאֹמֶר (א א).

'הפעם ילוה אישי אלי', וכן כמ"ש (במדבר יח ב) 'וילוו עליך', היינו שהלויים הם המחברים ומייחדים את בני ישראל בחינת ז"א, לאהל מועד בחינת מלכות, ע"י שימשיכו את הכ"ב אותיות התורה מבינה לז"א, שע"ז נבנה קומת ז"א, ואח"כ מז"א למלכות, כמבואר בארוכה ממרן האר"ז ל בע"חיים שער מנת"א (ש"ה פ"ג). וז"ל: כל העולמות נבראו ע"י כ"ב אתון שבמלכות, וגם יש בה ה' אותיות מנצפ"ך, שהם ה"ג היוצאין מז"א אליה, וע"ז נגמר פרצוף רחל. וה"ג הם וכנגדם יש ה' מוצאות הפה והם גרון וחיך וכו', וז"ש בתיקונים דף ד' ע"ב כי ה' מוצאות הפה נקרא פתוחי חותם דאמא עלאה, והענין כי ה' נקודות יש פתוחי חתם הם נגד ה' מוצאות הפה שהם פתוחים, ונפתחים ע"י אימא עלאה הנקרא חותם שהוא יסוד שבה הנקרא חותם כנודע כי שם נחתמים ונצטיירין כל הצירוף, ומכח ה"ג שבחותם דילה נפתחו אלו ה' מוצאות הפה הנקרא פתוחי חותם, נמצא כי שורש ה' מוצאות נעשה מה"ג דמנצפ"ך, ואז יצאו מה' מוצאות כל הכ"ב אותיות בסוד אחע"ה כו' הנחלקים לה' חלקים, גם בזה יתורצו ב' המאמרים מחולקים בתיקונים אחד אומר שאותיות יצאו מבינה מחותם שלה בסוד פתוחי חותם, והב' אומר שיצאו מפומא דז"א, וב' צדקו. כי היסוד דאמא הוא בפומא דז"א ומשם יצאו האותיות אל המלכות עיי"ש.

ולכן ע"י שימשיכו את הכ"ב אותיות התורה שהוא ע"י עסק התורה, יהיה היחוד השלם והשראת השכינה בשלימותה על בני ישראל, ואז נעשה עת רצון למעלה באין סוף ב"ה.

רעוא דרעוין תש"ע לפ"ק

מנאן, רואים שמדבר כאן התורה היאך יהיה השראת השכינה על בני ישראל. וזהו שאומר כאן התורה שאחרי שתיקנו והעלו כל הניצו"ק שבמצרים כמבואר בארוכה בכתבי מרן האר"ז ל בענין חג הפסח. וגם תיקנו מה שהיו צריכים לתקן 'במדבר', וגם אחרי שקיבלו את התורה בסיני, וגם אחרי שכבר בנו את אהל מועד. אמר הקב"ה למשה 'לאמר' היינו שיש עוד לומר ולעשות כדי שישרה עליכם השכינה, כי עוד לא נשלם כל תיקון השכינה, שצריכים עוד לעבודת הקרבנות הנעשה ע"י הכהנים והלויים, וכמו שאמרו חז"ל (יבמות צ). שהכהנים אוכלים ובעלים מתכפרים, והטעם שכתוב לאמר ולא לעשות, כי הרי אמרו חז"ל (דב"ר ב ו) שכל לאמר הוא לדורות, לרמוז שאפילו בזמן שאין בית המקדש קיים ואינם יכולים לעבוד עבודת הקרבנות מ"מ ע"י לאמר אמירת פרשת הקרבנות ג"כ נעשה היחוד העליון, כמו שאמרו חז"ל (מנחות קי). כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה. ולכן מובן למה כתוב 'לאמר' רק בסוף הפסוק ולא אחרי תבת משה, לרמוז שצריך עוד תיקון עבודת הקרבנות.

ולזה צוה הקב"ה למנות את הלויים לבד ולא יחד עם מנין בני ישראל, כי מנין ישראל הוא ששים רבוא בחינת ו' משם הוי"ה בחינת ז"א, ומנין הלויים הוא שנים ועשרים אלף, שמרמז לכ"ב אותיות התורה, כי הרי כתוב 'כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו' (מלאכי ב ז).

והביאור בזה דהנה אהל מועד הוא בחינת מלכות, ולזה הלויים שהוא מלשון חיבור ודביקות כמ"ש (בראשית כט לד)

נמסר במסורה חסר 'לאמר' אחרי תבת משה כמו דכתיב בכל מקום וידבר הוי"ה אל משה לאמר, וכאן לא כתיב לאמר אלא בסוף הפסוק, צריך להבין הטעם בזה. וגם להבין למה נפקדו הלויים לבד ולא בתוך בני ישראל.

ונקדים מה שתירץ אא"ז הגה"ק רבי אליעזר צבי מקאמרנא זיע"א בספה"ק בן בירתי (ח"א דף כ ע"א) וז"ל: אלא ידוע הוא מה שאמרו רז"ל (דב"ר ב ו) בכל מקום דכתיב 'לאמר' פרושו לדורות, וכאן לא יוכל לכתוב תיכף אחר תיבת 'משה' לאמר, כי רוצה לחשוב תחלה שורש של הנהגת ישראל שצריכין לנהוג בעבודתם, שיתעוררו עת רצון א"ס ב"ה באלו זמנים, וזהו יזידבר ה' אל משה במדבר סיני הוא תורה שבכתב, כשלומדים בה לשמה, אז מתעורר עת רצון, וכן באהל מועד הוא תורה שבעל פה, כדאמרו רז"ל (ויק"ר כב א) אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש שהוא תורה שבעל פה, הכל קיבל משה במעמד הר סיני, באחד לחדש השני הוא ב' ימים של ראש השנה, באחד לחדש יום ראשון, השני יום ב' דר"ה, ושניהם הם יומא אריכתא, בשנה השנית הוא יום הקודש שהוא נחשב לשנה השנית הבא, לצאתם ממצרים הוא סוכת, לאמר לדורות כל אלו זמנים שנמצא בהם עת רצון א"ס ב"ה עכ"ל.

והנראה לי להוסיף על דבריו הקדושים, ולפרש מתי הוי עת רצון למעלה, דהנה פירש רש"י וז"ל: מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה, כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים, כשבא להשרות שכינתו עליהן

עטרת-חבמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

איתא במדרש רבה (שמו"ד כח א), באותה שעה בקשו מלאכי השרת לפגוע במשה, עשה בו הקב"ה קלמטורין של פניו של משה דומה לאברהם, אמר להם הקב"ה אי אתם מתביישין הימנו, לא זהו שירדתם אצלו ואכלתם בתוך ביתו, עד כאן דברי המדרש. ירדתם לשון ירידה מרגילות שלהם ודו"ק. אמר הקב"ה למשה, בזכות אברהם נתנה לך התורה, הוי 'ומשה עלה אל האלהים ויקרא ד' מן ההר' (שמות י"ג א) בזכות ההר ואין הר אלא אבות. עכ"ד המדרש.

וגראה לי לרמז מעם ורמז נאה, למנהג ישראל תורה הוא, לאכול מאכלי חלב ביום חג השבועות יום מתן תורתנו (ש"ע א"ח סימן תצד ס"ג). כי מצאנו ראינו בעת שעלה משה רבינו ע"ה למרום רצו מלאכי מעלה לפגוע בו, מה עשה הקב"ה מיד צר קלסתר שלו כאברהם, ואמר להם אתמול אכלתם אצלו ועכשיו ברצונכם לפגוע בו. מצאנו ראינו בזכות אברהם אבינו ע"ה את התורה הקדושה ובזכות שהאכיל אברהם אבינו למלאכי מעלה קיבלו התורה כי על ידי כן לא יכלו לפגוע בו.

ובאברהם מצאנו שהאכילם המאה וחלב, ולכן אנחנו עושים רמז בחג מתן תורתנו לאכול מאכלי חלב, לרמז שעל ידי זכות הסבא קדישא אברהם אבינו לפי שהאכיל להמלאכים, בזכות זה כאשר צר הקב"ה את קלסתר פניו של משה כאברהם לא יכלו לפגוע בו, נמצא עשה עמנו אברהם אבינו חסד גדול, על כן אנחנו עושים רמז הזה במאכלי חלב, לרמז זכות הגדול של אברהם אבינו שעל ידי זה היה ביכולת משה רבינו להוריד לנו התורה הקדושה כלי חמדתו יתברך, וטעם הזה כבר איתא בכמה ספרים קדושים.

ובזה אמרתי רמז נאה במקרא קודש שאמר אברהם 'קח נא מעט מים ורחצו רגליכם' (בראשית י"ד) וידוע (תענית ג) דמים נקרא התורה הקדושה כמ"ש 'הוי כל צמא לכו למים' (ישעיה נה א), וזה על ידי דיקח נא 'מעט מים' לפי דצריך ישראל לקבל התורה הקדושה הנמשלת למים, לפיכך 'ורחצו רגליכם' שהמלאכים ירחצו הרגילות שלהם שאינם צריכים לאכול, ואברהם אבינו עשה זאת יען כי ראה כי עתיד משה לעלות לרקיע לקבל התורה הקדושה, והמלאכים יאמרו מה לילוד אשה בינינו. אבל כאשר צר הקב"ה צורתו דומה לאברהם, שוב אינם יכולים לשאול עוד מה לילוד אשה בינינו, כי המה אף שהמה מלאכי מעלה אף על פי כן רחצו הרגילות שלהם ואכלו ביתר בני אדם.

וזה על ידי 'קח נא מעט מים' על ידי משה רבינו שמרמזו 'למעט', כמ"ש 'ותחסרהו מעט מאלהים' (תהלים ח א) שסובב הולך על משה רבינו ע"ה (ר"ה כא), ועל ידו יקח התורה הנמשלת כמים, ולכן כן מוכרחים המלאכים 'ורחצו רגליכם' הרגילות שלהם, לאכול כאשר בני אדם חמאה וחלב. וזה 'והשענו תחת העיץ' נעשן משה רבינו בשמים על זכותו של אברהם, כי עץ מכוונה הצדיק (רש"י במדבר י"ג), ועל ידי זכותו של אברהם לקח התורה הקדושה.

לכן עושים אנחנו רמז גדול באכילת חלב ביום חג הקדוש מתן תורתנו, לרמז החסד הגדול שעשה עמנו אברהם אבינו שהאכיל המלאכים, לרמז על ידי זה נתנית התורה הקדושה והבן. כי הקב"ה אמר למשה שבכותו של אברהם קבל התורה, ומשה עלה אל ההר בזכות אברהם, וזה מרמז המקרא קודש 'והשענו תחת העיץ' שבזכות אברהם זכה לקבל התורה כדברי המדרש.

'פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

עטרת-פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

ישמעאל, וכן יעקב מתיחס ליצחק משא"כ עשו.

ולזה נאמר אבת חסר ר"ת א"ם ב'חקתי ת'לכו (ויקרא כו ג) או 'ושמרתם ועשיתם אתם', היינו שאיתא במדרש (ויק"ר לה ז) אם שמרתם את התורה הריני מעלה עליכם כאלו עשיתם עצמכם. היינו כי ע"י שמשלים את עצמו בתורה ומצוות, הוי כאלו ברא את עצמו, וכדברי הנועם מגדים עה"פ 'ולשם ילד גם הוא' (בראשית י, כא), כי ע"י היותו צדיק ילד את עצמו עיי"ש.

'פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו פְּדוּיֵי הַעֲוֹדִים בְּהֵם

(ויקרא כ"ג)

ר"ל ונתתה הקב"ה, הכסף השפעת מוזן לישראל, לאהרן ולבניו היינו לצדיק הדור ולכל ישראל, פדויי העוודים ר"ל שתפדה הקב"ה השפעות שיש בנכרים בגוים, שהם בודאי למותרות להם, ולמה יהיה להם כל כך השפעות מוזן ולא לישראל הקדושים, לזה ונתתה פדויי העוודים של הגוים, בהם בישראל לעולם ועד אמן.

ולכן ונתתה הכסף הוא כנגד מוזני רוחא שיהיה לישראל, לאהרן ולבניו הוא כנגד בנים זרע של קיימא שיהיה לישראל הקדושים, פדויי העוודים שיש לנכרים הרבה שנים, והם חיים להבל ולריק כנודע, ונתתה חיים שלהם לישראל שיהיה להם חיים ארוכים אמן.

וכן ונתתה הכסף שהם החסדים המתפשטים, כנודע (לק"ת תהלים פד) שכסף הוא חסדים, וזהב הוא בחינת גבורות, לזה ונתתה הכסף חסדים המתפשטים, לאהרן שהוא חסד עלאה, השומר שאר החסדים שלא יתפשטו יותר מנבולם כנודע, וזהו לאהרן ולבניו. פדויי העוודים של החסדים מה שלא יוכל הכלי לקבל מחמת ריבוי האור של החסדים, אעפ"כ יהיה ג"כ בהם, ולא יאחו בהם ח"ו שום חיצון בחסדים המתפשטים האלו, והוא מכח אהרן איש חסד עלאה, שהוא שומר אותם מכל החיצונים שלא ינקו מהם ח"ו. ובזכות זה יהיה לכל ישראל חסדים טובים מגולים לכל פרט ופרט מישראל הקדושים.

לזה כתיב אח"כ ויקח משה את כסף הפדויים מאת העוודים על פדויי הלזים ר"ל משה היה מקיים דברי השם ב"ה וב"ש, ויקח משה את כל הכסף הפדויים מאת העוודים כנ"ל. ונתתה על פדויי הלזים ישראל הקדושים שהם דבוקים באלהי ישראל ב"ה, בסוד 'ואתם הדבקים בה' אלהים' אלהי ישראל 'חיים כולכם היום' (דברים ד ד), בחיי נחת, ארוכים בימים ושנים, עלינו ועל כל ישראל הקדושים אמן.

'בן בית' ח"ד ה"ה מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

וידבר הוי"ה אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה

השניית לצאתם מארץ מצרים לאמר (א א) נאמר על האות נו"ן בתיבה השנית מעם רביעי, והנה תיבת לאמר לכאורה מיותרת. וי"ל בזה, דהנה מה שמשמענו באחד לחודש השני היינו בר"ח אייר שהוא חודשו של יוסף ומולד שו"ר, הנה סדרה זו קורים קודם חג השבועות זמן קבלת התורה, ואיתא במדרש (לקיטו ריש במדבר) ששאלו הגוים, מפני מה נבחרו אלו יותר מכל האומות, והשיב להם הקב"ה, הביאו ספר יוחסיהם כמו שהביאו בני, היינו שזכו לברית תורה ע"י ברית מילה, כי בזכות יוסף התקדשו במצרים ולא התערבו עם המצרים כמו שרצו המצרים, וכל כוונתם היתה שיתערבו בני עמהם, וישכח עי"ז שם ישראל מהם.

וזה מרמז המעם רביעי, שהוא בציור יו"ד על הנו"ן של השניית ר"ת נחלת יעקב, ורביעי מרמזו לדלת אתון נחלת וד' אתון יעקב, ומסיים 'בלי מצרים נחלה', כי הרי אחז"ל (ספתי ז ע"ב) אי"ש ואש"ה שכינה שריוה בנייהם, שהם בעצמם מקדש ד', וזה דוקא נחלת יעקב, שהיתה מטתו שלימה כמו שאחז"ל (פסחים נג) וזה נחלה מספר צ"ג ר"ת צ'ורים ג'בעות, וזה מרמז על ביהמ"ק כי כאשר הקריבו את התמיד בכל יום בבוקר והכירו העיר חברון כדאיתא (ויטא כח ע"ב) להוכיח זכות אבות, וסימן לזה עשו שהוציאו צ"ג כלים להקרבת התמיד ר"ת צ'ורים ג'בעות, להוכיח ישיני חברון האבות ואמהות.

והנה שני בתי המקדשים היו הכנה על ביהמ"ק המקוה הנקרא יעקב שהיה בחזר האבות, שהוא מובחר האבות, ומטתו שלימה כדאיתא (כ"ד ע). ולכן יש מעם רביעי על האות נו"ן שהוא בציור יו"ד ר"ת נחלת יעקב יירש, וזה ג"כ נצח יסוד, שמרמזו המעם רביעי על האות נו"ן ברית מילה וברית תורה, וכתוב (בראשית כה כו) 'ועקב איש ת"ם', ר"ת תורה מילה, עי"ז נפקדו בחדש השני המיוחד לשור"ו של יוס"ף, וזה ע"י קר"ש אח"ד וע"ד, מספר צב"א, כמספר צ"ג, כי בני ישראל הם צב"א ה', ודי בזה והבן היטב.

'פרי חיים' ח"ד ה"ה מרבינו חיים יעקב מקאמרנא

שָׂאוּ אֶת רֹאשׁ פֶּלַעַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת פֶּלַעַת לְגִלְגָּלְתָּם

(דברים י"א)

נאמר למשפחתם חסר וא"ו 'אבתם' חסר וא"ו. היינו כי 'משפחתם' ר"ת תורה מצות חקים מ'ש'פ'ט, עי"ז מתחברים ומתייחסים הבנים עם אבותיהם, כי הבן ההולך בדרך התורה מתייחס עם אביו, כמו שיצחק מתיחס לאברהם, משא"כ

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על חג השבועות

אֲנִכִּי הוֹי"ה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים (כב)

איתא בספ"ק דגל מחנה אפרים (האינו ד"ה כי לא) בשם אור ישראל משיח השם מרן הבעש"ט הקדוש ויע"א, שהיום הוא יומא דהילולא דיליה, וז"ל: דהנה ידוע 'זאת התורה אדם' (במדבר יד ט), שכמו שיש באדם רמ"ח איברים ושם"ה גידים, כן יש בתורה רמ"ח מצוות עשה ושם"ה לא תעשה, וכל מצוה שייך לאבר פרטי מהאדם, כדי לחיות האבר ההוא ממקור המצוה ההוא, נמצא מכל התורה בכלל נובע חיות לכל האדם, וכמו שיש באדם חמש בחינות נפש רוח נשמה חיה ויחידה, כן יש לתורה הקדושה גופי תורה ורוחניות התורה פשט רמו דרוש סוד רזין סתימין, וכמו שאמר א"א זללה"ה על 'אנכי ראשי תיבות א"א נ'פשי כ'תבית 'הבית (שבת קד). שנפשי היינו התורה וכו', ולכן כפי השתדלות ויגיעות האדם בתורה, כך היא חיות הקדושה שממשך לעצמו, או נפש התורה או שאר בחינותיה, והוא שמוכא בוה"ק (ח"ב צד). זכה היבין ליה רוח עי"ש.

וזוהו מה שאיתא בוה"ק (אחרי עב). כי אורייתא וקודשא בריך הוא וישראל כולו חד הוא. כי כביכול נפשו של הקדוש ב"ה הוא ממש בתורה, בבחינת 'נפשי יצאה בדברו' (שה"ש הו) שהנפש של הקב"ה כביכול יש בתורה, כי התורה הוא רושם אלהות (הרמ"ע מפאנו יזנת אלם פ"א). והוא מה שמבואר ממרן האריז"ל (עץ חיים שער מב פ"א) שניצוץ קטן מאד שהוא בחינת אלהות, נמשך ממדרגה האחרונה שבבורא, וזהו הניצוץ מתלבשת בכח ניצוץ אחד נברא שהוא נשמה דקה במאד מאד עי"ש.

והנה הנפש של הקב"ה שיש בתורה, הוא הבחינה של השראת השכינה הנקרא נפש השורה על האדם כפי השתדלותו ויגיעותו בתורה, כמו שאמרו חז"ל במסכת אבות (פ"ג מ"ו) עשרה שיושבין ועוסקין בתורה, שכינה שרויה ביניהם וכו', ומנין אפלו אחד, שנאמר 'בכל המקום אשר אוכר את שמי אבוא אליך וברכת' (שמות כ כא). כי יש בחינת נפש בתורה שיכולים עי"ו להתדבק ולהתאחד עם הקב"ה, וזהו שאיתא בתיקו"ז (דף טו:) שאנכי בני' כסא"א. כי כסא הוא ג"כ מרמו לשכינה שהוא בתורה, ולכן כל המקום אשר אוכר את שמי אבא אליך כי עשה כסא להקב"ה.

ולפי"ז יש לומר, היות שבכל מקום שיש בו ניקוד חולם, הוא בחינת קודשא ב"ה, כי חולם הוא בתפארת, ולכן בחינת 'אנכי' שיש בו נקודת חולם מרמו ג"כ לקודשא ב"ה, בחינת יהוד קודשא ב"ה ושכינותיה, ולכן בני ישראל שמקיימים את התורה הם דבקים עם קודשא ב"ה ואורייתא שהוא בחינת נפש, ונעשים חד.

וזוהו שאמרו חז"ל (מכות כד). 'אנכי ולא יהיה לך' הגבורה שמענו. והוא משום כי 'אנכי ולא יהיה לך' הם מצות התלויים במחשבה בחינת י"ה של שם הוי"ה, והם השורש של כל שאר התרי"א מצוות, כי היודע שיש בורא עולם אזי ממיילא יצדה לקיים את כל מצוותיו באהבה וברצון ובכוונת הלב, אבל אם אינו שלם ומושרש באמונה, או הוא מקיים כל המצוות כמצות אנשים מלומדה ושוכח מהקב"ה המצווה אותו, כמו שפירש מרן הבעש"ט הקדוש ויע"א (בעש"ט עה"ת משפטים טו), על מה שאמרו חז"ל (תנינה טו). אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים, לשונה פרקו מאה פעמים ואחד. היינו שהשונה מאה פעמים ואחד מכווין לשמו יתברך שהוא סוד אחד האמיתי. וכמו שאומרים לפני כל מצוה לשם יהוד קב"ה

ושכינותיה, ולכן 'אנכי ולא יהיה לך' מפי הגבורה שמענו. כי הוא עיקר והשורש כל המצוות שהם בחינת ו"ה משם הוי"ה, ועי"ז נעשה שם הוי"ה בשלימות.

ובזה נוכל להבין מה שאיתא בספר תולדות יעקב יוסף (פרשת בלק אות ג) שמרן הבעש"ט הקדוש היה לו התגלות מאחיה השילוני, וז"ל: כמו אחיה השילוני, שקבל ממשוה רבינו ע"ה, והיה מיוצאי מצרים, ואח"כ מבית דינו של דוד המלך ע"ה, והיה רבו של אליהו הנביא, ורבו של מורי זללה"ה. וכן מבואר ממרן האריז"ל בשער הגלגולים (הקדמה סג טו) ששורש נשמתם של אחיה השילוני ושל רבי שמעון בר יוחאי הם שורש אחד. ולכן איתא באידיא זוטא (בהשגחת הוור לזוח"ג דף שפ. קטע השיך לתחלת הארא זוטא) שרשב"י בחר את מקומו בגן עדן ליד אחיה השילוני. והביאור בוה"ק שזה מבואר בספר מלכים (א יא) שע"י נבואת אחיה השילוני נתחלקה מלכות בית דוד, והמליך את ירבעם בן נבט שבא משבט יוסף על עשרת השבטים, והכול משום ששלמה המלך חטא כנשים נכריות, ועי"ז פגם ועשה פירוד ביחוד יסוד ומלכות בחינת ו"ה משם הוי"ה, ולכן הוא נעשה ע"י אחיה שהוא בחינת א"ח י"ה, שמרמו שלא שכח אף פעם מ'אנכי הוי"ה אלהיך' בחינת י"ה, ולכן כשהיה פגם בו"ה, או היה אחי"ה השלני השליח לתקנם ע"י שהפריד מלכות בית דוד, ונתן מלכות ישראל לירבעם בן נבט שבא משבט יוסף, כי מלכות בית דוד הוא מיהודה בחינת מלכות, ומלכות ישראל הוא בחינת יסוד, והכול משום ששלמה המלך פגם ביסוד, לכן נפרדו יסוד ממלכות, מ"מ רואים מכל זה שהפירוד נעשה ע"י אחיה השילוני.

וזוהו היה סיבת ירידת נשמתו של מרן הבעש"ט הקדוש בעולם, כדי לתקן את הפירוד של יסוד ומלכות והפגם שעשה ירבעם בן נבט ע"י אחיה השילוני, שאע"פ שמבואר במסכת סנהדרין (קג), שתורתו של ירבעם לא היה בה שום דופי, ושכל תלמידי חכמים דומין לפניהם כעשבי השרה, מ"מ שורש נפילתו היה ע"י גאוה וגסות הרוח שמוה נפל מכל מדרגתו, כמו שאיתא שם במסכת סנהדרין (קא:): אמר רב נחמן, גסות הרוח שהיה בו בירבעם מרדתו מן העולם, שנאמר 'ויאמר ירבעם בלבו עתה תשוב הממלכה לבית דוד אם יעלה העם הזה לעשות זכחים בבית ה' בירושלים ושב לב העם הוה אל אדוניהם אל רחבעם מלך יהודה והרגוני ושבנו אל רחבעם מלך יהודה' אמר גמירי דאין ישיבה בעורה אלא למלכי בית יהודה בלבד, כיון דחוה ליה לרחבעם דיתוב ואנא קאימנא סברי הא מלכא והא עבדא, ואי יתובנא מרד במלכות הואי, וקמלין לי, ואולו בתריה, מיד 'ויועץ המלך ויעש שני עגלי והב וכו' עי"ש.

רואים מזה ששורש החטא של ירבעם בא מגאוה וכבוד, ועי"ז בא לחטא עבודה זרה שעשה עגלי והב, ששניהם פוגמים ב"ה של שם הוי"ה כמבואר ממרן האריז"ל, כי היה צריך ירבעם להכניע את עצמו למלכות בית דוד, ועי"ז זה עבר על 'אנכי הוי"ה אלהיך' ועשה עגלים לע"ו.

מ"מ יוצא שע"י אחיה השילוני נעשה הפגם הגדול הזה, אפילו שהיה ציווי מהקב"ה, אבל מ"מ יצא מזה שירבעם לא יכול לעמוד בנסיון ולא נכנע למלכות בית דוד, ופגם בשורש התורה שזה 'אנכי ולא יהיה לך' מפי הגבורה שמענו.

וזוהו היה כל תכלית עבודת רשב"י בעולם, לתקן את הפירוד ופגם שעשה ירבעם בן נבט ע"י אחיה השילוני, כדי שיחזור בחזרה מלכות בית דוד ויהיה היחוד בשלימות, והנה בזמן רשב"י היה יהודה בן גרים שהתוספות אומר (שבת דף לג: ד"ה הג"ר ר"ת) שהיה ת"ח גדול ומאנשי צורה, מ"מ היה הבחינה של ירבעם בן נבט שבאותו הדור, כמו שאמרו בוה"ק (ח"ג רעג). 'דור הולך ודור בא' (קלח א ד), אוקמוה, הדור שהולך הוא שבא, לקיים (שם פסוק ט) מה שהיה הוא שיהיה. שבכל דור ודור יש אותם הצדיקים ואותם גדולי הדור, ולכן בדורו של רשב"י היה יהודה בן גרים שהיה גלגול של ירבעם בן נבט, ורשב"י היה של אחיה השילוני, ולכן היה צריך לתקן את העגלים שעשה ירבעם, והכול משום פגם גאוה שעבר על 'אנכי הוי"ה אלהיך'.

וזוהו היה ג"כ סיבת ירידת נשמתו של מרן הבעש"ט הקדוש בעולם, שהיה משרש אחיה השילוני, לתקן את הפירוד ופגם שעשה ירבעם בן נבט ע"י אחיה השילוני, כי בכל דור ודור ג"כ מתגלגל קליפת ירבעם בן נבט, וזה הוא יסוד חידושו של מרן הבעש"ט להשלים את היחוד השלם, ולהאיר ולהחיות המחשכים בבחינת 'ככל דרכך דעהו' ד"ע ה"ו, לחבר ולייחד קוב"ה ושכינותיה יסוד ומלכות, עד היחוד העליון והיו לאחדים בידך. והכול בכוח ההתגלות אחיה בחינת אחי"ה של אנכי.

ולכן אמרו חז"ל (פסח גב). שמושיח בן יוסף עתיד ליהרג, היינו שיהיה נכלל ונכנע למלכות בית דוד ביחודא שלים עם משיח בן דוד, ועי"ז יהיה מתוקן הפירוד שנעשה ע"י אחיה השילוני, כמו שכתוב ביוחזקאל (אז טו) 'כה אמר אדני' הוי"ה הנה אני לקח את עיץ יוסף וגו', ונתתי אותם עליו את עץ יהודה ועשיתם לעץ אחד והיו אחד בידו, 'ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהיה לכולם', בבחינת 'אשת חיל עמרת בעלה' (משלי יב ד) כמבואר ממרן האריז"ל (ע"ה שער יד פ"ב) שלע"ל יהיה שליפת המלכות שיתעלה למעלה מראש.

וזוהו כל הענין של חג השבועות שקיבלו בני ישראל את התורה שהוא בחינת נפשו של הקב"ה כמו שביארנו לעיל, והוא בחינת מלכות בית דוד שנעשה התיקון ביום הזה, ולכן נפטר דוד המלך בחג השבועות, כי בחג השבועות הוא הזמן של התגלות מלכות בית דוד, ולכן עלה למעלה כי המלכות יש לו תיקון ועליה ביום הזה.

וזוהו ג"כ הטעם שנפטר מרן הבעש"ט בחג השבועות כי היה נפש דוד דאצילות, כמו שכתב א"א רבינו הגה"ק מהר"א מקאמרנא זללה"ה בספ"ק נתיב מצותיך (נתיב אמונה שביל א אות ט) עי"ש. ולכן עלה ונתעלה ביום הזה למעלה, כי תיקן את כל העולם כולו, כי כל התורה והעבודה שיש לנו עד היום הכל בא מזכותו הגדולה שגילה את פנימיות ועבודת ה', בחינת מלכות בית דוד לתקן עולם במלכות שדי, שאין שום דבר שאין בו ניצוץ קדוש, שזה היה הדרך של מרן הבעש"ט הקדוש שאין שום דבר בלתי השגחה פרטית ממנו יתברך שמו.

הקב"ה יעזור שנוכה להתגלות מלכות בית דוד, ויהיה מלכות שדי' מתוקן ע"י קבלת התורה שהוא בחינת נפש, ו'בכל המקום אשר אוכר את שמי' שהוא התורה הקדושה שמותיו של הקב"ה (וה"ק ח"ב פג). 'אבוא אליך וברכתיך' יהיה נשפע כל הברכות והישועות, ובא לציון גואל בב"א. נעילת חג השבועות תשע"א לפ"ק

עטרת-חבמים

מאמר לחג השבועות

שורש קבלת התורה של דור המדבר ודור שנכנסו לארץ

וּמִשָּׁה עֲלָה אֶל הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו הוֹי"ה מִן הַקֶּהר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל (שמות י"א)

במספר תאמ"ר.

למה לא נאמר מפורש המדות בתורה

כי יש קושיא, למה לא נאמר מפורש המדות בתורה, שלא לבעוס, ושלא להתנאות, ושלא לילך אחר אהבות רעות וכיוצא, וכן כמה מצות נאמרו ברמז. והתירוץ 'זאת התורה אדם' (במדבר י"ד) כי התורה לא ניתנה לבהמות, אלא לאדם, ומי שאין לו מדות טובות הוא חיה רעה ממאה, מורף נפשו, ולמה לו תורה. אלא קודם קבלת התורה יצאו ישראל ממצרים מזהמת תאות, וספרו שבעה שבועות ז'ין פעם אדם (פע"ח שער ספירת העומר פ"ו), לתקן המדות רעות כידוע. וכשכאבו למדריגות אדם קבלו התורה מפי עוטה אורה, ולכן לא באו המדות מבואר בתורה, כי להזהיר שלא יהיה חיה רעה לא איצטרך, ולא דברה התורה במתים, אבל עיקר האדם וקיומו הן המדות טובות, ושפלות הרוח לגמרי.

ולכן לבית יעקב שהם לומדי התורה מיסוד אבא, אמר כה תאמר שיהיו בבחינות אמירה רכה במדות טובות, ובכלל אדם ולא חיה רעה, ויקימו המצוות בלב שמה, ובאור אין סוף, כי עיקר התורה הוא המעשה הטוב.

זתגיד לבני ישראל'

הם לנשמות הנכנסים בארץ

ותגיד לבני ישראל שהם מיסוד אבא, ולהם אין צריכון להזהיר על זה, כי עיקר חיותן ושורשן הוא מתיקון המדות, ועשיות המצוות, ודביקות השם יתברך, ותגיד לשון המשכה, והיינו מיסוד אבא (לק"ת שם), ולזה כתוב 'תגיד ביו"ד, כמו 'ושבילך' (תהלים ע"ב) 'תגיד יו"ד של 'היושבי בשמים' (שם קכ"א), דהאי יו"ד הוא שביב יסוד אבא. ולזה ותגיד הוא בצירי, שהם מיסוד אבא כי נקוד צירי הוא בבניה, וצריך להמשיך עליהם יו"ד דיסוד אבא, הנמשך ומתפשט למטה עד יסוד צדיק ד'ישראל ז"א, רמ"ח עלמון, רמ"ח מצות.

כי על ידי לימוד התורה לשמה, ורוי התורה, ישינו באמת תיקון המדות, ועשיות המצוות בשמחה, ובאור נפלא יותר מכל הבלי עוה"ז, ומרוב השמחה ומרוב האור יתבטל ממילא מהם כל המדות רעות, לסבול הרופין וגדופין ולשתוק, ולקבל באהבה ובשמחה. וזהו ותגיד ביו"ד שיתמשך עליהם אור הו"ד יסוד אבא, אור התורה, אע"פ ששרשן מעשיות המצוות, ותיקון המדות, וביטול התאות, ודביקות הש"י בלא לימוד ביגיעות התורה כל זה אינו כלום, או תמכני התורה, להיות עכ"פ מתמכני התורה 'ויקים את התורה' (דברים כ"ב), אבל בלא זה בלא תורה הוא ש"ד יחוד"י אין בו ממש.

יחוד כה תאמר לבית יעקב'

ויחוד כה תאמר לבית יעקב ידוע שיש חמשה אלה"ם שהם ה' גבורות, וכל אלה"ם כלול משלשה, והן מוחין דקמנות שהם גבורין בני' ג"פ אלה"ם. והמתקנת בסוד הו"ה ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, חמשה פעמים, עולה כה תאמר לבית יעקב, כלול מיסוד אבא ואמא.

'דיכל הברכה' שמות דף קיג: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

ודור המדבר אין להם חלק לעוה"ב (סנהדרין קח). בינה, והם למעלה כהאי שביב עליון דיסוד אבא 'תורה אור' כי אור הוא כשעוד בסוד אבא, ועוה"ב נכנס בישראל להחיות כל אחד לפי חלקו, והם דור המדבר אין להם חלק מיוחד, אלא הכל שלהם, והם שביב ושורש לכל ישראל.

במדבר היו נשמות מיסוד אבא,

ונשמות שנכנסו לארץ מיסוד אמא

ולפי שהיו בישראל שני בחינות מיעקב ודרדע, והן נשמות מרדע עליון דור המדבר, מוין הכלים תורת אמת, אותן שמתו במדבר. והיה גם נשמות שהם מושרש יסוד אמא דמתחא דכליל שית, ועיר, ישראל, מכסה פתחהא.

דור המדבר קיבלו ג"כ מיסוד אמא

שהוא תיקון המדות וקיום המצוות

ורצה הקב"ה שכלם יתמשך עליהם אור משני בחינות, משל יסוד אבא אור התורה תורה שכתב, עולם התיקון לנשמות שהם מעולם התהו דור דעה, וגם יתמשך עליהם אור מיסוד דאמא שהם שורש עולם התיקון תורה שבעל פה, כי הו"ו"ן מדות נתקנו בעיבור דאמא, להסיר מהם כל מדות רעות תאות רעות, שיהיה ביניהם אהבה ואהבה וריעות, ולעשות כל המצוות התלוים בארץ ושאינו תלוים.

דור שנכנסו לארץ קיבלו

גם מיסוד אבא שהוא אור התורה

כללו של דבר, נשמות הכל משה, שהם מיסוד אבא, ואור התורה מאיר עליהם, יקבל הארה מיסוד אמא לצורך קיום המצוות ותיקון המדות. וישראל שנכנסו לארץ שהם מיסוד אמא, קין מסמרא דעובדא, יקבלו ג"כ הארות אור התורה המאיר מתוקים מדבש, וגם אור המצוות ותיקון המדות, שזהו חלקם בודאי יקבלו.

'כה תאמר לבית יעקב'

הם לנשמות של דור המדבר

וזהו פירוש כה תאמר אמירה רכה, תיקון המדות, ויסוד המצוות עשה ול"ת, שהם מרדע דועיר שהוא יסוד דאמא, הנקראת אמ"ר, בסוד שופר דנפיק מניה קול אש מים רוח, אור מים רקיע, כי עיקר כל המצוות נעשין על ידי רכות הלב, ותיקון המדות, ליתן צדקה ותו"מ, ולרחם על הכל, ומכ"ש על נפשו שלא יהיה איש משחית, ואמירה זאת תאמר לבית יעקב שבחינתם מיסוד אבא, אור התורה, שיקבלו עליהם מדות טובות וישרות, שלא יהיה 'זום זהב באף חויר' (משלי י"א כב), למדן משפה ולחון. וגם אור המצוות, כי המעשה עיקר, ללמוד על מנת לעשות, כי הלימוד שלא בכונה שיביאנה הלימוד לידי מעשה, נוח לו שנהפכה שלייתו על פניו (ירושלמי ברכות פרק א הלכה ב). וסוד תאמר בסוד שם מ"ה אד"ם, יו"ד פעם יו"ד, ה"א פ' ה"א, וא"ו פ' ו"ו, ו"ו פ' ה"א, ה"א,

ותגיד הגימל בצירי, ואחריו יו"ד, לית דכוותיה בכל קריא ותגיד, כי בכל קריא ותגיד הגימל בחורק. ודרשו חז"ל (שמו"ד כ"ב) לבית יעקב אלו הנשים, לומר לנשים בנחת, ולהנעים להם המצוות ודקדוקיהן, ולאנשים דברים קשים כנדיים. ודרשו זה, כי לא נמצא בכל המקרא ותגיד בצירי, ויו"ד אחריו אלא זה.

יסוד אמא מקבלת מיסוד אבא

ועיין לק"ת (יתרו ד"ה כ) כל אמירה היא בנוקבא, כי היא כמו הפה, שהיא כוללת כל המוצאות, והיא מוציאה אותן לחוץ. וכן אמא מקבלת טיפת אבא, אמ"ר א"ור מ'ים ר'קיע. וכן נוקבא תתאה יום ליום יביע אמ"ר (תהלים י"ג) טפות הדעת כלול מחו"ב, 'לילה לילה' מקבלת אותם, ומוציאה אותן לחוץ, בריה נשמה קדושה, 'יחוד דעת' ואומרת ראו במאי ברי אתיה לגבאי. וסוד 'לדעת חכמה ומוסר' (משלי א ב) הוא המפה הורדת האור מיסוד אבא, 'להבין אמרי בינה' כי ביסוד אמא ר"ם עשר הו"ו"ת, ולבושיהן עשר אה"ה"ה, והם המשה חסדים וגבורות עם לבושיהן, עיין בפע"ח שער חג המצות (פ"א), והנוקבא מקבלת הכל.

שורש דור המדבר מיסוד דאמא

שהוא אור התורה

וכמו שיש חסדים וגבורות מרדע דועיר, שהוא יסוד אימא, צלם טוב חסדים, וצלם גבורת של יצר הרע, ונטבלים במקוה יסוד אמא אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה בני' מקוה, ומקבלין מהרה. כן יש ביסוד אבא חו"ג, תורה שכתב ושבעל פה, והכל לקחם יעקב ודור המדבר דור דעה, כי עדיין לא היה יחוד ישראל עם רחל עד שיכנסו לארץ.

מוסדות
קאמרנא
בארה"ק

משיחות ב"ק מ"א
אדיבורה סליטיא

בס"ד

הננו מתכבדים להזמין את קהל הקודש לרגל יומא ההולולא דרבינו הגאון הקדוש מרן רבינו חיים יעקב מקאמרנא זצוק"ל בעמ"ש פרי חיים, בית יעקב, שבת שלום ומבורך, מה זאת, ועוד. שיערוך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א את שילחנו הטהור בשבת קודש פרשת במדבר בעידנא רעוא דרעוין מלכות שבמלכות בהיכל בית מדרשינו וזאת רבינו הקדוש ימליץ טוב בעדינו אמ"ר עליה לצינו הקדוש תתיקם למחרת עיו"ט אחר תפילת שחרית בשעה 9:00 מבית מדרשינו לחר הזיתים

בית מדרש
לחורף ולחמה
מול אבנים
לחורף
מזון לחמה
ספרי ומוסרי
שיעור תורה
אגודת חסד

מוסדות
רח ארץ חברה 48
ירושלים
טלפון: 02-5523722
02-5523814 2006

שולחן-הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמנא זי"ע
הנהגות ופסקי הלכות ממון אור שבעת הימים רבינו ישראל בעל שם טוב זי"ע

אומר אלקינו ואלקי אבותינו ברכת כהנים ועונין אחריו אמן אם ירצה ואין בזה איסור.

סימן קכו ס"ג

נפילת אפים והוא רחום

בשעה שהצבור נופלים והוא עומד בפסוקי דזמרה אסור לו לפול כלל. נפ"א אין נופלים בעת שאומרים סליחות אף שהוא יום, כיון שהוא סכנה אין מן הראוי ליפול אלא אחר זכות תפלת י"ח וכל הצבור כאחת, כך נראה מדברי מרן וכך המנהג בין צדיקים אמיתיים תלמידי מרן הריב"ש.

סימן קלא ס"ט

אעפ"י שמקילין הרבה בנפילת אפים, לא יקילו באמירת והוא רחום כל כך חלילה, ואומרים בקול רם ובקול נעים כתקנת גאוני ומעומד, ולא יפרוץ גדר המנהג, ומנהיגיו לומר נוסח מרן האר"י וספרדי וכך מנהג מרן הריב"ש טוב.

סימן קלד ס"א

דין טעות בס"ת

ספר תורה שיש בו טעות אסור לקרות בו, אפילו טעות קטן אפילו חסר ויתיר לפי מה שהסכימו רוב ישראל לכתוב אחרי רבים להטות והוא כדעת הרמ"ה ומנחת שי, וכך צוה מרן האר"י וריב"ש לכתוב כדעת שהסכימו כל רוב ישראל אף שיש מחלוקת בין המסורת אחרי רבים להטות, ובאמת אלו ואלו דברי אלקים חיים והכל ניתן מהר סיני מאל אחד אלא שהלכה גם בזה אחרי רבים להטות וכך דעת מרן האר"י ורוב ראשונים, ולפי מה שנתפשט הלכה בין הספרדים והאשכנזים לכתוב כדעת מרן הרמ"ה ומנחת שי ס"ת שלנו כשרים בלי פקפוק כמו ס"ת של כתיבת משה רבינו. [ע"ע מה שהאר"י בזה].

סימן קמב ס"ד

אסור ליטול מים אחרונים על גבי קרקע

אסור ליטול מים אחרונים על גבי קרקע. הטעם אמרתי בזה כיון שזה חלק של הידוע שלא יקטרג צריך ליתן חלקו בכלי כדרך שאכלנו בכלי ולא להשליך לו כדרך שמשליכין לכלבים. כמבואר בזהר (ח"ג רג): ונגה לו שאסור לבזות וכו', כי שהכל ברא לכבודו וכולם מעשה ידיו, ויש סכנה בדבר שלא יקטרג כמו שקטרג על איוב על שלא נתן לו חלקו גוי לבו לשמים עד שהביא עליו יסורי איוב ר"ל, וכיון שהוא סכנה פסק הרמב"ם (פ"ו מברכות ה"טז) כמאן דמחמיר לאסור אף על קינסא ומכל שכן על קרקע רצופה שזה בטל לגבי קרקע, ואסור ליטול אלא בתוך כלי, וכך נהגו כל רבותינו מרן הקדוש הריב"ש עד עתה שלא ליטול אלא בתוך כלי כפסק הרמב"ם והנהגה מביא ברכות טוב:

סימן קפא ד"ז סק"א

חייב לומר הפסוקים בילא"ו

חייב לומר אלו הפסוקים בילא"ו, ומסיים הברכה ואין בזה הפסק, ופסוקים אלו נקבעו בהסכמת כל חכמי ישראל ראשי ישיבות בכל רובן סבוראי ושלחו לארץ הקדושה לכל חכמי ארץ ישראל וגם הם קבעום לחובה, ומי הוא אשר יערב לבו לעבור על תקנות חכמים, וכי הרשב"ם יכריע את כל ישראל שלפניהם ואחריהם קבעום לחובה גמורה וכל הגאונים ורב עמרים גאון הכל אמרוה לחובה. ויש באמירה זאת כמה רזין נפלאין. ומרן אור המאיר לארץ ולדרים אור שבעת הימים אור צח רבינו הקדוש ר' ישראל בן אלעזר בעש"ט אמר לפסוקים אלו אפילו במוצ"ש וכך נהגו אחריו תלמידי הקדוש ר' מיכל מזלאטשוב.

סימן רלו ס"א

זהיר מאד אף באונס ודוחק שיטבול בהכרח פעם אחת, ואם הוא במקום שלא נמצא מקוה באין פנים תיקון מרן הריב"ש זללה"ה רחיצה לירחוק עשרים רחיצות בדילוג, ולכוין בכל אות בסדרן י"ד ה"י ו"ו ה"י שני פעמים, ואח"כ ירחץ עשר פעם על ימין ויכוין י"ד ה"י ו"ו ה"י וכן על שמאל.

סימן פח ס"ב

אין צריך שיהיה מקום עמוק לש"ץ

המקום שמתפלל בו השליח ציבור אין צריך שיהיה עמוק משאר מקומות בית הכנסת. לא ראיתי זה הענין בשום בית הכנסת של הקדמונים שיהיה המקום של הש"ץ עמוק, כי מה ענין ש"ץ לזה, הרי זה חל על כל יחיד, האם נאמר שיחפרו חפירות כל אחד, אדרבא צריך בית הכנסת שיהיה במקום גבוה, ומה דאמרינן במקום נמוך, או בדוכתא עמיקתא לא זה הכוונה כמו שנבאר, וכך ראיתי בביה"כ של גדולי עולם מרן הרמ"א משאת בנימין בית הכנסת הישנה ומרן אלקי רבינו ישראל בעש"ט ולית חדש לזה כלל.

סימן צ"ז סק"א

פסק מרן הבעש"ט על טבחה טו"מ זי"ע ויעוד

אם טבחה טל ומטר, יעלה ויבוא, המלך הקדוש, המלך המשפט וכיוצא, אם יודע כשיחזור בודאי לא ישכח אלא מקרה שקרה לו יחזור, ואם הוא אדם טרוד ונבהל שאפשר שכשיחזור גם כן ישכח, אסור לו לחזור, ולכן מן הראוי האידיא שמתפללין משפה ולחוץ שלא לחזור כלל בשום תפלה, אם לא איש צדיק וקדוש שמתפלל בכוונה, ולאיש כזה לא יארע לו השכחה באין פנים.

כך פסק מרן הקדוש הריב"ש מפי אליהו שבזמן הזה אל יחזור כלל, ולעגו עליו לצני הדור עד ששלח לך אחד לשאול לו בראש חדש מה דינו של השוכח יעלה ויבא, והשיב דזה הלכה לא נצרך לא לי ולא לו, כי אני לא שכחתי מימי ולא אשכח לעולם, והוא כבר התפלל שלשה פעמים ביום זה ובכל פעם שכח ולכן למה לו השאלה הזאת. [עיינן מה שהאר"י בזה שם].

סימן קא ס"ג ד"ז סק"ג

טעה ולא הזכיר יעלה ויבא במנחה של ר"ח ובלילה הוא חול בזמנה"ז שהלב טרוד אל יתפלל נדבות, כי באמת ידי תפלה כבר יצא בכל אופנים אלא שחיסר ר"ח ומה יועיל לו תפלה זאת, וכן בשבת וכיוצא בזה בל"מ שמזכיר מרן הקדוש תפלת נדבה ימוד עצמו הרבה אם הוא ראוי לכך שלא יהא תפלתו תועבה. ומרן הקדוש הריב"ש הזהיר ע"ז הרבה עד כמעט שהיה מסכים שיותר טוב להמנויים שלא יתפללו בחזרה ולאיש צדיק לא יארע לו כאלה ואם קררו איזה שכחה בודאי יתפלל ובודאי יכוין לבו הטהור ובפרט בזה שסברת ר"י בעל התוספות אמת ונכון ורוח הקדוש שרה עליו אפילו צדיק אל יחזור להתפלל בלתי אומד הדעת והלב.

סימן קח ס"א

אין הכהנים נושאים כפיהם אלא ביו"ט

המנהג פשוט בכל אשכנזים אבותינו ואבות אבותינו שאין הכהנים נושאים כפיהם אלא ביו"ט, ומנהג זה נתייחד עפ"י נביאים ורבינו שמואל הנביא ור' שמעון הגדול ור' יהודה החסיד ור' אלעזר הרוקח, שהקטן שבהם היה מחיה מתים, וכיון שמנהג הזה נתקן ע"י שרפים וחיות הקדוש היאך יוכל שום אחד בדור אחרון לבטל המנהג זה ואין זה אלא שגנון, ובפרט שמרן קודש הקדשים הריב"ש טוב לא שינה מנהג זה, והמשה ידו על התחתונה ואנחנו נלך בנפש השם, והשליח צבור

ברכה על עישון

מרן אלקי קודש הקדשים רבינו הקדוש הרב ישראל בן אלעזר בעש"ט היה מברך ברכה על עישון הלולקע ועל שאיפות הטאבאק בחוטם, ומחמת שאיני יודע הנוסח שהיה מברך אלא כך קבלתי סתם שהיה מברך איני נוהג לברך, והמברך תבוא עליו ברכה. ות"ח מופלג יכול לתקן לעצמו ברכה בעישון לולקע וכיוצא והמברך יתברך.

סימן ר' ד"ז סק"ד אות ט'

לא אמר בשכמל"ו

אחר ברכת תפילין של ראש לא יאמר בשכמל"ו, כך קבלתי ממורי דודי שקיבל מרבו ורבו מרבו עד מרן אלקי הריב"ש שלא לאמרו.

סימן כה ס"ד ד"ז סק"ג

ברוך המקדש בשם ומלכות

נוסח לעולם, ויכול לסיים בא"י אמ"ה מקדש את שמך ברבים, ומרן האר"י הריב"ש זצ"ל סיימו בלא שם ומלכות, ברוך המקדש שמו ברבים, וכך אנחנו נוהגין עפ"י מנהגם הקדוש.

סימן מח ס"י

לא אמר יוצרות פיוטים והזולת

מרן האר"י היה אומר הפיוטים והזולת שבברכות ק"ש, ומרן רבינו ישראל בעל שם טוב לא היה אומר והבוחר יבחר.

סימן נט ס"ח

מרן האר"י ומרן קודש קדשים ריב"ש טוב לא היה אומר יוצרות שקודם התפלה, וגם באמצע התפלה לא היה אומר אלא אחר מחיה המתים, אבל באמצע הברכה לא היה מפסיק חוץ מגשם וטל ומוספי ארבע פרשיות שהיה אומר על הסדר, ובביהמ"ד של קודש קדשים רבינו אלימלך היו אומרים ביה"כ יוצרות, וכך נהגה מורי דודי בבית מדרשו כמנהג מרן, והמבזה שלא לומר פיוטים עתיד ליתן את הדין, אם מרן האר"י וריב"ש טוב אמרו ולא שינו האידך יהיה כח ביד איזה מאן דהוא לשנות שלא לומר פיוטים, וכן מרן הריב"ש טוב אמר כל סדר התפלה כאשכנזים ולא שינה אות אחת ואמר צור ישראל, חוץ מהודו שאמר קודם ברוך שאמר וכדומה דברים שמעבדים כמו שנבאר, אבל לחלקו על צור ישראל שלא לאמרו חס מלהזכיר, מרן הקדוש אמר הכל כמו בנוסח אשכנז, כי נוסח אשכנז שלנו נתייחד סידרו ומנין אותיותיו עפ"י רבינו שמעון הגדול ור' יהודה החסיד ורבינו שמואל הנביא ור' אלעזר הרוקח וכיוצא שהיו יכולים לברוא שמים וארץ.

סימן קיב ד"ז סק"א

סיבת אריכות הגלות על שאיננו מאריכין באהבת

עולם

צריך לומר ברכות אהבת עולם בנחת ובכוונה יתירה בכל לבו ונפשו, מרן אלקי הריב"ש שמע במתיבתא דמשיח שאריכות הגלות על שאיננו מאריכין באהבת עולם לאומרו בנועם ובנחת.

סימן טא ס"ה ד"ז סק"ג

אסור לומר ב' פעמים שמע

אסור לומר ב' פעמים שמע אפילו ביחיד שאין אדם שומעו, ואסור לאמרו בלחש שתי פעמים כי מקצר ח"ו במציאות השל"ת, כידוע ממרן אלקי הריב"ש.

סימן טא ס"ז

חייב טבילה ותיקון ממון הבעש"ט

בעל קרי אסור בכל דברי קדושה זהו מתקנת עזרא, אבל מצוה לטבול ולזוהר שלא יאמר שום דבר קדושה בעוד שומאנתו עליו אם לא מאונס ודוחק גדול, כך פסק מרן האר"י. ומרן הבעש"ט

ידוע מחכמת מרן אלקי הבעש"ט זכותו יגן עלינו, בגלות המר הזה, (תולדות יעקב יוסף פרשת ויקהל אות ג' ועוד) מסוד עליות המחשבות זרות. אשר באין ניצוצין קדישין בלבוש זר כמו שחן עומדין, לצורך עליות מייין נוקבין. ואיש

הצדיק יכולת בידו להפכן לקדושה, והבחינה הארה גדולה הנמשכת אח"כ לפי ערך [ה]עליה. ויש בזה חכמות רבות נשגבות אין כאן מקומו. וידוע לתלמידי תלמידי המתאבקין ומתקשרין עד היום תחת כפות רגליו, האיך להעלות נפש כל חי עליה וירידה. ועליו לה מצד זה ויורדין לה כל טוב מצד

אחר. ועיקר מהכל, לאהוב כל ישראל כבבת עין. ויש שני בחינות. איש צדיק, כשמעוררין לו המוחין מצד בכור בהמה טמאה. יש ביכולתו וקדושתו לפדותו ולהחזירין לקדושה, על ידי כח תורתו ודביקותו פודה נפשו ורוחו ונשמתו מהקליפה. כי כל אלו הצירופין והמחשבות הם מחלקי נפש רוח ונשמה שלו, והוא מחזירין לקדושה. וכן יש לכל אחד התקשרות, שצריך להעלות פחותי ערך ממדרגתו עם הארץ, להעלותן לדי' אלקי ישראל, על ידי הצדיקים הנקראים יש

פזורה ישראל (ירמיה נ"ז). והם אותן המתקשרין ומתדבקין עם הצדיקים, [יש] יכולת בידם להעלות בעולם הזה ובעולם הבא מעמקי שאול. והפדיון שלהם על ידי שם, כי כל הדברים המוגשמים שלו, עברה על מחשבת הצדיק. וכשהצדיק מהפכו לקדושה, בזה יש כח בידו להעלות כל הנפשות המוגשמות בכח מחשבתו הקדושה, להעלותן לעבודה וליראה. כי מיילי דשמיא שלו הנאמרין בדביקות גדול מוכיח אותם (כתובות קה:). ובה מעלה אותם משאול בעולם הזה ובעולם הבא, ואוחז בהם על ידי התקשרותו עמהם במחשבה, כטעם (בראשית לט כב) 'ויתן שר בית הסוהר את כל האסורים ביד יוסף. ואת כל אשר עושים שם' במדרגה פחותה, 'הוא היה עושה' במחשבה ומתקן אותם, וטעם 'עושה' כטעם (במדבר יד, כח) 'עושה חילו', והבינהו. ויאין שר בית הסוהר ראה את כל מאומה' (בראשית לט כג), כי הצדיק באמת לא עשה כלום, ויש בזה מעיינות החכמה. אין כאן מקומו להאריך וידוע לידועין.

וכל זה בכלל מצות פדיה. ואם לא תפדה וערפתי (שמות יג יג), כי מי שאינו במדרגה הזאת, בודאי המחשבות באין לבטלו, וכן היצר שלו עדיין מלא רע, ואי אפשר להחזירו לקדושה בדרך פדיון, אזי יקיים 'וערפתי' בסיגופים. עד שיסיר כח היצר ולא תאבה אליו ואל תתאו למטעמותיו, כי ימשוך אותך אחריו, וכן המחשבות ידחה לגמרי.

אבל צדיק, כשדוחה איזה מחשבה בלי פדיון. הוא כהורג נפש רוצח הוא. וכן אותן הנפשות המחזירין קשי קדל לצדיקים, ומדברים סרה עליהם, יקיים בהם 'וערפתי', 'ימחו מספר חיים', ואף 'עם צדיקים' בטפל להם 'אל יכתבו' (תהלים סט כט). וירדו לבאר שחת. ולכן מצות פדיה קודמת לערפה. **והבן מאוד אוצר החסידות.**

'אוצר החיים' שמות דף עז.

אין חוזק כתחילת החסידות

אמר מרן אור צה הריב"ש טוב (מובא בספר רב ייבי פרשת במדבר) אין חוזק כתחילת החסידות. כי כשבאין לחנות מליאה כל מיני מעדנים ורוצה לקנות, נותנין לו מעט ליטעום שיידע מה לקנות, ואחר כך כשמבקש עוד, אומרין

עטרת-החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע
יסודות החסידות מרבינו אור שבעת הימים
מרן אלקי רבי ישראל בעל שם טוב זיע"א

לו, בחינם אינם נותנין כאן, שלם ויתנו לך. כך הקב"ה מטעים לאדם בתחילתו את מתיקות אורו בתורה ובמצוות ותפילה, בסוד ביאה ראשונה שעשאה כלי לקבל בעליות הרצון, ואחר כך צריכין לקנות הקדושה באגר שלים, בטרהה וקדושה, כל אחד כפי כח נשמתו. והביאה ראשונה נקרא 'יראה', שמתירא מאד שלא ליפול ממדרגתו, ויתאבד ממנו המתיקות והאור הרב, ובה שומר עצמו מכל רע של מחשבה דיבור ומעשה, ואם נכשל חלילה ונפל, עושה תשובה באמת עד שחזור אל מדרגתו עד שיהיה ראוי בעבודתו יתברך, [להיות] כלי שלימה מזוכך ביראה ורעדה, ושכרו לטעום מאורו יתברך...

'זוהר חי' ח"ד דף קסה:

דיבוק חברים

רבי חנינא בן חכניאי אומר, הנעור בליה והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה, הרי זה מתחייב בנפשו (אבות ג, ד). לכן אמר התנא, כשתראה אדם שהוא ניעור בליה, ומהלך בדרך יחידי בלי התחברות עם שום אדם, וכל היום הוא סגור ומוסגר יחידי בהתבודדות, ומפנה לבו לבטלה, כי בכל אלה יש כוונת פנימיות דקה מן הדקה לבטלה, ולא לשמא דקב"ה אלא מאנשי שם, כי דרך טפשי עולם ושוטים לשבח לאיש כזה, והוא להם לקדוש יחשב, שאין כמוהו, נעור כל הלילה, ויושב בתענית ביד כמו מצורע מוסגר, וזהו דרך אפילה וחושך. **ולא כן דרך חסידות שלמדנו רבותינו הקדושים מרן אלקי הריב"ש זצ"ל...**

משא"כ דרך שקר מקליפות נגה, אשר הרבה צריך שמירה כל ימיו, אפילו צדיק גמור, צריך חיפוש אחר חיפוש להינצל מדקות קליפה זאת, וסימן הקדושה [הוא] 'איין' ממש, מבלי נטות לשום רצון כי אם רצון הבורא, ואם לאו הרי זה מתחייב בנפשו, כי יצטרך לבוא לגלגול, להעלות כל בחינות שלא לשמה שעשה, ויתגלגל הרבה פעמים באבנא בקוספתא.

'נוצר חסד' אבות ג, ד

דרך החסידות

דרך החסידות שלמדנו רבותינו מרן אלקי הריב"ש זצ"ל, כשיזכה לבוא למדרגות עולם התיקון, אחר עבר עליו הרבה סגופים ופרישות, ילך בדרך הממוצע באהבת ישראל, ובהכנעה אמת אין ממש, וכל דבוריו יהיה מתוקים ועריבים לכל ישראל ביחודים ודביקות אהבה תענוגים, וצריך לזה כמה דרכים אמיתים והתנהגות לבוא לזה דרך אמת דרך צדיקים אשר יודע יודע השי"י.

'נוצר חסד' אבות ג, ד

מעלת החסידות

רבי פנחס בן יאיר אומר, זריזות מביאה לידי נקיות וכי' יראת חטא מביאה לידי חסידות וכי' (ע"ז כ:). החסידות הוא יותר מנקי וקדוש, כי נקי שהוא נקי מפעולות הרעות, אבל עדיין יש לו מלחמה עם צד הרע, ויש לו יסורים מעט מכבישות הרע, כי עוד לפעמים נתעורר תשוקת הרע, והוא מהפכו לטוב ע"י מלחמה כבידה. וקדוש שנתקדש לאלהיו, אעפ"כ בהעברה בעלמא עובר הרע, והוא

נכנע תיכף בנקל ע"י קדוש השוכן בתוכו. וחסיד, הוא ששב למוטבל גמור עד שהטוב הוא לו טבע שני מוטבע בטוב, ומואס ברע עד שאינו חוטא אף באחוריים אף במחשבה קלה 'חסידה ברושים ביתה' (תהלים קד יז), ובה עושה לפניו משורת הדין, ויכול לשנות כל הטבעים, כי כולם משועבדים תחת ידו, כמו ר' חנינא בן דוסא ומרן אלקי

האר"י והבעש"ט וכל הצדיקים כמותם... ומהחסידות בא לידי רוח הקדש, שמיחד יחודים ופוחת שערי שמים ונחה עליו רוח ד', ורואה וצופה היכלות ועולמות שלמעלה, וצופה ומביט מסוף עולם ועד סופו, כמו שראינו בעינינו כמה צדיקים בדורותינו שזכו לזה, וכל אחד לפי השגתו, והלואי שאזכה להיות עפר תחת כפות רגליהם, ויש בזה הרבה לדבר מטפשות אנשי דורינו, ואשים לפי מחסום, ורוח הקדש מביאה לידי תחיות המתים...

'פני זקן' שקלים ירושלמי ג, ה

ללמוד ספרי חסידות

וסוף דבר תאמין כמה שהאמין אחרון בדורינו וגדול בנביאים, **מרן אלהי קדוש קדשים מורינו ורבינו הרב ישראל בן אליעזר בעל שם טוב**, שזכה לכתר שם טוב אור זרוע לצדיק, **ומספרי הכהן הגדול [תולדות יעקב יוסף] 'בן פורת יוסף' 'צפנת פענח' 'כתונת פסים' 'ודגל מחנה אפרים'** תדרשהו ותמצא מרגוע לנפשך, אשר זכה על ידי אמונתו באלהיו ודביקותו שנעשה לו נסים ממש כמו לרבי חנינא בן דוסא, ויותר דברים מבהילים לא נראה מימות התנאים, ורבו שלמדו חכמה היה אחיהו השלני הנביא, ודבור קטן מדבריו הוא מעין החכמה הקדמה אמיתות לכל כתיבי מרן האר"י, והיה מלא חכמה ויראת חטא וחסידות וענוה על כולם, שהיה ממש נחשב כאין בעיניו, ורוח הקודש ושכינה שורה עליו בקביעות, ברגע קטן צפה בכל ההוה שבעולם, והיה לו עליות נשמה ועליות פרסד השגה ממש של ר' עקיבא וחבריו (חגיגה יד:), וגילוי אליהו ומלאכים ונשמות, ולמד לנו דרכי השם הנכבד והנורא, ואחריו נלך עד ביאת ינון.

'אוצר החיים' במדבר דף קו:

יש הרבה שוטים שבורחים מללמוד רזין של מרן האר"י וספר הזוהר, אשר הם חיינו, ולו עמי שומע לי בעקבות משיחא אשר הרע והמינות גובר, היו שוקדין כל ימיהם ללמוד ספר הזוהר והתיקונים כתיבי מרן [האר"י ז"ל] **בלול עם חסידות והקדמות של מרן הריב"ש זצ"ל**, והיו מבטלין כל הגזירות רעות, והיו ממשיכין שפע ואור על כל העולמות, וכן השפעות פשוטות בני חיי מזוני, טעמו וראו כי טוב ה', ממש חיות אדם הישראלי תלוי בספר הזוהר ובכתבי מרן, ללמוד בקדושה ובשמחה ונוגעים וביראה ואהבה, כל אחד לפי השגתו וקדושתו, וכל ישראל קדושים, ומה אעשה השי"ת יאיר לעמו באור התורה.

'נוצר חסד' אבות ד, כ

שאל מרן הקדוש קודש קדשים רבינו ישראל בעל שם טוב את משיח, (אגרת נדפס סוף בן פורת יוסף) אימתי קאתי מר, והשיב, בזאת תדע בעת שיתפרסם למוךך ויתגלה בעולם ויפוצו מעינותיך חוצה, מה שלמדתי אותך והשגת, ויוכלו גם המה לעשות יחודים ועליות כמוך, ואז יכלו כל הקליפות, ויהיה עת רצון וישועה...

'היכל הברכה' בראשית דף צד:

עטרת-תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו ז"ע

מדרגות מרן אלהי אור ישׁאל הפעל שם טוב

אהבה. נטיות הנפש וכולתו לאור אין סוף (חובות הלבבות, שער אהבת ה' פ"א), עד שנעשה כסא השכינה, ובכל נשימה ונשימה ממשיך אור ערב ומתוק אין סוף אור אלהי, ובזה מיחד כל העולמות, ולפי רב דבקותו למעלה בעקירות כל מחשבות גשמיות, כך השראת השכינה עליו, ויכול לבטל כל גזרות שלמעלה, ויכול לראות מסוף העולם ועד סופו, ולשמע פרוזין של מעלה. וזה היה מדרגות מרן אלהי אור ישׁאל הפעל שם טוב בתכלית, ועל ידי זה ראה מסוף עולם ועד סופו ושמע פרוזין של מעלה, ועשה אותות ומופתים לעיני כל ישׁאל, ונשנה כל הטבעים כמו רבי חנינא בן דוסא (תענית כד: כה. ב"מ קו.), והכל בדבור פיו.

ספר צדיק אחד תלמיד מרן [הפעל שם טוב], למורי חמי מורנו רבי אברהם מרדכי הצדיק מפינטשב, שהלך עם מרן למקנה בימי החורף בעת קור גדול, אשר מן הגאות נמשך הגליד ונקרא 'סאנפיל', והמקנה נתחמם תקף על ידי חודים, וענין זה היה יכולין כל בית מרן לחמם המקנה בחרם גדול. ועמד במקנה איזה שעות עד שהתחיל הנר לטפטף ולכבות, ואמר לו: רבנו, הנר מטפטף לכבות. ואמר לו: דארנע, קח סאנפיל [-גליד] מן הגג והדלק, מי שאמר לשמן וינדליק יאמר לזה וינדליק (תענית כה.). וספר שהיה דולק והולך עד שהלך עמו לביתו אחר שעה ושתיים, וכשבא לבית נשאר מעט מים בידו.

ופעם אחת הלך [הפעל שם טוב] חוץ לעיר עם התלמידים, ובא עת מנחה, ואמרו התלמידים אין מים לתפלה, ולקח המטה והכה על האדמה, ונבקע מעין מים, והולך עד היום סמוך לעיר מעזביז, ונקרא על שמו אפלו בין האמות. ומסגל המים למי שיט לו קדחת שלישית [ש]נרפא מיד.

וכן עשה [הפעל שם טוב] כמה דברים נפלאים, לא נראה ולא נשמע מימות תנאים רבי שמעון בן יוחאי ורבי חנינא בן דוסא וחביריו, וכל זה על ידי דבקותו בכל רגע באלהי, וכל זה הוא חלק קטן כטפה לכל [המעשה הגדול שעשה מרן לעיני כל ישׁאל בלי שום שם, כי מימיו לא נשתמש בשום שם. וספר שבעת היותו עדין קטן ולמד לו רבו המבוקח אחיהו השלני הנביא כל השתמשות השמות להבין ולהורות, ומחמת שהיה קטן חשק לראות אם בכחו לעשות איזה פעולה, והניח חתיכות בגד על הנעסטיר ועבר הנעסטיר בשם. ועל זה עשה תשובה כל ימיו והרבה תעניות על זה לתקן פגם זה, וסוף תקונו זה שהיה נכרך פעם אחת לעבר הנעסטיר מחמת סכנת מות של הישמעאלים, והניח חגורה על הנעסטיר, ועבר הנעסטיר בלי שום שם, אלא באמונה גדולה באלהי ישׁאל (וגל מחנה אפרים וישלח, ד"ה עוד). וכל זה זכה על ידי למוד תורה לשמה, ודבקות נפשו בקונו בכל עת ורגע.

נוצר חסד' פ"ו מ"ב אהבה ח

מכתב-קודש

מכ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

נתנאל סאפרין

בכ"ק אדמו"ר הגה"ק רבי שלום זצוק"ל

מקאמרנא

פעיה"ק ירושלים תובכ"א

ארז הכירה 45/9 טל. 02-5823727

בס"ד כ"א אייר תשפ"א עיה"ק ירושלים תובכ"א

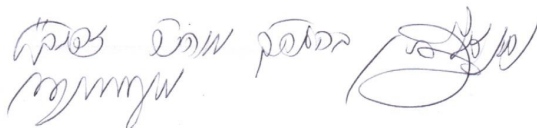
לכבוד אנ"ש שליט"א

נאמרו לי, למה הוי"ה רחמים עשה ככ"ה, כ"תר כל ה'תתרי"ג, שם קדוש ונורא המעלה כל הנשמות מעמקי הקלי' כידוע ממרן הבעש"ט הקדוש (תולדות יעקב יוסף בסופו), שנתעלו מ"ה קדושים וטהורים בל"ג בעומר, יום מיתוק הדינים לאותיות לה"י (מ"ה) משם אלהים (שעה"כ דרשי הפסח ד"ח) והשמהה בעולם, שהוא יום השמועה של פטירת התנא אלוקי רבי שמעון בר יוחאי יומא דהילולא דליה, שיכול לפטור את כל העולם כולו מן הדין (פוסק מה ע"ב), וכמה פטירין ברקיעא משתכחין ביומא דין בגינך (וזה"ק ח"ג רצ"ג), זעל פני כל העם אכבד'.

אולם 'בקרבי אקדש' (ויקרא יג) דהנה מצינו גם בזמן הנוכת המשכן נתעלו נדב ואביהוא, ומזכירים את זכותם ביום הכיפורים (ירושלמי יומא פ"א ה"א), ובסוף האדרא רבא נתעלו שלשה תנאים דנפקת נשמתיהו בנשיקה, ורבי יצחק באדרא זוטא דאנא ערבנא ליה. אלא דהנה ידוע שיום פטירת הצדיק, ובפרט של רשב"י ע"ה שהוא נשמת משה רבינו ע"ה (שער הגלגלים הקדמה לו), הוא בחינת נפילת אפים המעלה מ"ן לעילא לעילא עד רום המעלות (שעה"כ ענין נפילת אפים דרוש ב), והנה בכדי שיוכל לפטור את כל העולם מן הדין, היה צריך לצרף עמו עוד קדושים כמבואר שם בגמרא בסוכה.

וגם בזמנינו שהיה רוצה רשב"י לפטור את כל העולם כולו מן הדין, היה צריך לצרף עמו מ"ה נשמות טהורות, בחינת עולם התיקון (עין חיים שער התיקון פ"א-ב), אשרי העם שכב"ה (מ"ה) לו (תהילים קמ"ד טו), וחמת המלך שכב"ה (אסתר ז ט), זכותם יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

דושה"ט באה"ר

עטרת- זקנים

רבינו הגאון הקדוש רבי חיים יעקב מקאמרנא זיע"א בעל הפרי חיים
בן רבינו הגאון הקדוש רבי אברהם מרדכי מקאמרנא זיע"א ה' סיון מלכות שבמלכות תשכ"ט

מאמר על פטירת רבינו הקדוש וסדר הסתלקותו

קודם תחיית המתים כשאר הצדיקים הטמונים שם, וזה שאמר יוסף אבי השביעיני לאמור **הנה אנכי מת בקברי** (בקברי קאי הלמעלה), שרק בתוך הקבר שעה אחת קודם תחיית המתים יחול עלי שם מיתה, וזה רק **אשר כריתי לי בארץ כנען**, רק במערת המכפלה ששם נטמנו אביו יצחק ואביו אביו אברהם, שלא מתו כדרך כל הארץ אלא רק שעה אחת קודם תחיית המתים יחול עליהם שם מיתה. וזה מה דאיתא במדרש תנחומא ולמה האבות תובעין ומחבבין קבורת ארץ ישראל א"ר אלעזר דברים בגו, אמר רבי חנניה דברים בגו, אמר ר' יהושע בן לוי דברים בגו, מהו דברים בגו כתיב **אתהלך לפני ה' בארצות החיים** (תהלים קטז), כי רק במערת המכפלה בארץ הקודש **לפני ה'**, שם הם **בארצות החיים** אפילו לאחר מיתה כי חיים הם ורק ישנים בקברם וכנ"ל.

וסיים רבינו הקדוש בדברי המהרש"א (ברכות יט.) כל המספר אחרי **המת** וגו', ולקמן גבי ת"ח אמר בלשון אחר כל המספר אחר **מסתן** של תלמידי חכמים, משום דלא ניחא למימר בהן אחר המת, דהצדיקים גם אחר מיתתן קרוין חיים, והינו דנקט על **מסתן** כאלו **שוכנין** חיון על **מסתן**, עיי"ש.

כל מי שהיה נוכח באותו מעמד ושמע דברי רבינו הקדוש שלא היה לו שום קשר לפרשה וכדו', וראו שרבינו הקדוש מכוון בדבריו הקדושים דברים ברורים על שאותנו עוזב לאנחות, והוא הולך למקום מנוחתו מקום אשר צדיקים קרוים חיים, ועיני כול זלגו דמעות ממראה עיניהם.

בהאי קטירא איתקטר

אחר כמה ימים חזר רבינו הקדוש לביתו שבארץ הקודש שלא כפי המתוכנן שישאר עד לחודש אלול, ורבינו הקדוש חוזר לסדריו ולשיעוריו, כמה ימים קודם חג השבועות חלה רבינו הקדוש, והובהל לבית החולים ביקור חולים שבירושלים, מיום ליום גברה מחלתו וחולשתו של רבינו הקדוש, וביום החמישי ה' **סיון** כמה דקות קודם שקיעת החמה הרגעים האחרונים של ימי הספירה **ספירת מלכות שמלכות**, השיב רבינו הקדוש את נשמתו לבוראה בצלילות דעתו המלאה, עליונים ששו ועלו בקבלת תורה, ביום שנייתה בו מתן תורה קיבלו במרומים, מארי דכולא תלמודא אשר היו שגור על לשונו ש"ס ופוסקים זוהר הקדוש וסתרי תורה, אשר עסק ויגע בו ביגיעתו העצומה יומם ולילה, גווילין ואותיות פורחות באוויר אל תחת כסא הכבוד, אלפי כתבי ידות שכתב בחיי חיותו בכל מקצועות התורה.

מוילנא ז"ע"ע מביא בספריו הענין שנאמר בפרשת חיי שרה, בעת שקנה אברהם אבינו את מערת המכפלה מאת עפרון החתי, ששה פעמים **קבור מיתך**, ופעם אחת **ואת מתך קבור**, דהענין הוא דאיתא בגמרא (שבת קנב:) שצדיקים הם חיים בקבר דכתיב וידעתם כי אני ה' בפתחי את קברותיכם, ומקשה בגמרא אמר ליה והכתיב כי עפר אתה ואל עפר תשוב, אמר ליה ההוא שעה אחת קודם תחיית המתים. ומבואר בגמרא עד שעה קודם תחיית המתים הם חיים וישנים בקבר בלא מיתה, וזה הוא הענין מה שכתוב **קבור מיתך** דהיינו קודם קבורה, ואח"כ מיתה, שעה אחת קודם תחיית המתים, ומה דאיתא ששה פעמים **קבור מיתך**, דקאי על שלשה אבות אברהם יצחק ויעקב, ושלשה אמהות שרה רבקה לאה, שהם ששה נטמנו במערת המכפלה וישנים בקבריהם, ושעה אחת קודם תחיית המתים נאמרה להם מיתה, והפסוק דכתיב **ביה ואת מתך קבור**, קאי על ראשו של עשו שהיה רשע, שאצלו היה מיתה ואח"כ קבורה.

והסיף ע"ז רבינו הקדוש ואמר זה מה שאמר יוסף הצדיק לפרעה כשביקש ממנו לעלות את ארונו של יעקב אביו למערת המכפלה שבארץ ישראל, (בראשית כג טו) **אבי השביעיני לאמר, הנה אנכי מת בקברי אשר כריתי לי בארץ כנען שמה תקברני**, בזה רצה יוסף להדגיש לפרעה שאביו יעקב אינו מת כשאר הנפטרים, אלא חי הוא כצדיקים שמיתתן קרוים חיים ויעקב אבינו לא מת, רק חי וישן הוא בקבר, ורק במערת המכפלה שמה ימות כדרך כל הארץ רק שעה אחת

בספירה העליונה

כל ימינו אשר חיה היה רבינו הקדוש מזכיר את ימי פטירת זקנינו רבותינו הקדושים, שהיה דבוק בהם ובספריהם בכל נפשו והיה שגורים על לשונו ממש, ובכל מאוודו להפיצם ע"פ תבל שיתרבו ההוגים והלומדים בהם, שנסתלקו בימי הספירה בקדושה העליונה, רבינו הגאון הקדוש קודש הקדשים איש האלוקים רבי **יצחק אייזיק מקאמרנא** זיע"א בעל **ההיכל הברכה** שנסתלק ביום י' אייר **ספירת נצח שבנצח**, ובנו רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי **אליעזר צבי מקאמרנא** זיע"א בעל **הדמשק אליעזר** שנסתלק ביום כ"ד אייר **ספירת נצח שביסוד**, והיה אומר על עצמו כשאדע שאעבור את ימי הספירה ימי תקון המדות בטוב, אז אדע שאזכה להשלים את שנת הזאת, וכן היה שנסתלק ביום האחרון של ספירת העומר **ספירת מלכות שבמלכות**, כמה דקות קודם ששקעה השמש של ימי הספירה, ערב פרוס יום חג מתן תורתנו הקדושה.

שנתו האחרונה

שנת תשכ"ט שנת פטירתו של רבינו הקדוש, ראו על רבינו הקדוש שמתכונן כבר להיפרד מעלמא דשקרא, ולעבור לעולם שכולו טוב ליום שצדיקים יושבין ועטורתיהן בראשיהן ונהנין מזיו השכינה, כל דיבוריו היו מעניין הסתלקות הצדיקים מהסתלקות זקנינו רבותינו הקדושים זיע"א, באותם הימים טרח רבינו הקדוש ועלה במרומי **הר הזיתים** לבחור לו חלקה שם יהיה חלקת מחוקק ספון, ובחר לו את קברו אשר קנה בחייו בחלקת הניביאים הנשקף ונראה משם הר הבית מקום המקדש מקום שלא זזה שכינה מעולם.

אחר חג הפסח נסע רבינו הקדוש מירושלים לארה"ב לשמחת בר מצוה לאחד מנכדיו, והשכיר את ביתו עד לחודש אלול כי בדעתו היה להישאר שם עד חודש אלול, אך מעת שדרכה רגלו על אדמת ארה"ב ראו כל רואיו שרבינו הקדוש דעתו לחזור, ובדביקות ובהתרוממות הרוח היה רבינו בכל אשר הלך, ובכל דיבוריו ותורותיו בעת עריכת השולחנות היו מעניין הסתלקות הצדיקים, וכן נפרד מכל אנשי שבארה"ב, ויברך לכל אחד ואחד בברכות לרוב.

צדיקים במיתתן קרוים חיים

במוצאי שבת קודש בעת עריכת השלחן הטהור אשר לפני ה', סעודת מלוה מלכה סעודתא דדוד מלכא משיחא, דוד מלך ישראל חי וקיים, דיבר רבינו דרוש ארוך ונאה מענין קבורת צדיק וזל"ק: הנה רבינו הגאון רבי אליהו

מוסדות קאמרנא בארה"ק
בס"ד
הננו מתכבדים להזמין את כל קהל הקודש לשלחן הטהור
נעילת חג השבועות שיערוך
כ"ק מרן ארמו"ר שלטי"א
וסעודת ההלולא קדישא
של מרן האלקי קודש הקדוש, איש אלקים קדוש, קדוש בכל מיני קדושות, גדול בנביאים, אור ישראל, איש, אור צה, אור נשמתנו, אור עינינו, אור להבת ישראל, אור אלהות, אור המאיר לארץ ולדריים, אור המאיר מסוף העולם ועד סופו, אור שבעת הימים, גר ישראל, להבת אש, קדוש וטהור, היות נפשו, היות רוחנו, וזה לפתך שם טוב, אור זרוע לצדיק, רוח אפינו משיחה ה'
מוריני ורבינו הקדוש
ישראל בן אליעזר
הבעל שם טוב
זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן.
בטילות ידים מיד לאחר תפילת מנחה
התארים הם כפי מ"ס רבינו קדיק מרן האלקי רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בספריו הקדושים